

(המשך מעמוד 8)

דחקו משם את תוצרת הארץ.

תפירת תכריכים. לשיא בעסקים אלה הגיע סוחר תלאביבי מסויים, שנפטר לפני שבוע בשווייץ, בין נסיעה אחת לשנייה. באחת מעסקותיו האחרונות הביא, בדולארים שקנה באופן חוקי מחשבונות חסומים של פמ"ז (פקדון מטבע זר), בד בסיס שויצ'י, אותו מכר ל"י 13.5 המטר. מפעל מקומי היחידי המייצר סחורה זו, הכין את המלאי השנתי הרגיל של 50 אלף מטר, שמחירו 3,360 ל"י המטר — ונשאר עם המלאי כולו במחסונו. "הנשים רוצות תוצרת-חוקי", הסי' בירה. אותו מפעל נאלץ לפטר את פועליו. רשיון מתמיה אחר הוא זה שניתן לפועל מטויה לשעבר, אשר פוטר ממקום עבודה לפני שלוש שנים. הוא זכה ברשיון לייבא 10 אלפים ק"ג שאריות בד במחיר 3000 דולאר". הוא עשה זאת — וגרף הון.

בניו-יורק ובגינבה קיימים מפעלים ההופ' כים כל סחורה ל"שאריות", בהתאם להזמנת הלקוח. במקרה, היו כל השאריות שהובאו על ידי אותו פועל-לשעבר גזורות בגודל המתאים לשמלות. לפי חישוב מינימלי, יבא כ-70 אלף מטר של בד, במחיר כארבעה סנט — או 100 פרוטה — המטר. מחיר הסחורה בשוק: בין חמש לשמונה ל"י המטר. כאשר הובא הדבר לידעת הממשלה, הודיעה כי תטיל עליו מכס מלא. אלא שהמכס על סוג זה של ייבוא אינו יכול לעלות על 100% — מה שחשאר עדיין רחח של למעלה מרבע מיליון ל"י. וסחורה ישראלית דומה נשארה ללא דורש במחסנים החוסים.

על דוגמה אחרת סיפר תעשיין מקומי לפני שנים אחדות קנה אצלו יצרן מעילי גשם בד לביטנה. במחיר — 2,700 ל"י למטר — היה כולל גם מס מותרות בשיעור של 600 פרוטה למטר. מאחר וסחורה זו נועדה לייצור סחורת-ייצוא, הציע התעשיין ללקוחו כי יטפל בהחזרת מס-המותרות, שהסתכם בכמה אלפי ל"י. אך הקונה דחה את ההצעה. רק מאוחר יותר התבררה הסי' בה: הוא יבא ארצה בד לביטנה מאיכות גבוהה ביותר, מכר אותו ללא היתר בשוק המקומי, בשמונה ל"י המטר, השתמש בביט' גה הזולה יותר לייצוא — דבר שיכול היה לעשות גם מבלי לייבא סחורה ארצה. סיכסם תעשיין: "אנחנו דוהרים לקראת שואה חדאית. לאנשי משרד המסחר וה' תעשייה לא איכפת הדבר כנראה. הם מוכ' נים לתת לי עוד זריקת-מורפיום של הלאהואת. אבל זה אינו מספיק. המחלה שלנו נובעת ממדיניות הייבוא. שיפסיקו לחלק רשיונות לכל דיכפין, ואז לא נצטרך גם את הלח' אותיהם והפועלים יוכלו להמשיך בעבודתם."

בכך דבר טבעי, שאין להימנע ממנו. בפולין, הארץ בה נולדו, וממנה עלו לישראל לפני שנתיים, היה הוגז משתמש בשוחד כמו בכל אמצעי אחר להשגת מטרותיו. פעם היה זה שוחד לפקיד ממשלתי, ופעם למנהל עבודה מחמיר. הם קיוו כי בישראל זה יהיה אחרת.

השבוע נסערה פרס-סנה מגילוי פרשה ממושכת של מתן שוחד. הגיבורים הראשיים בפרשה זו היו בני משפחת בז'ינסקי.

אור ירוק תמורת מאפרה. למקום העבודה הראשון שלו בישראל לא הגיע שמחה בז'ינסקי בדרך הקלה. לאחר חדשים רבים של אבטלה, מכירת חפצי-הבית ותח' נונים, התקבל שמחה לעבודתו בהמלצת פקיד הלשכה. במשך ארבעה חדשים עבד שמחה, חולה האולקוס, בקביעות בבית החרושת השייך מחציתו לקיבוץ משמרות ומחציתו לאליהו סחרוב ומשקיעים מארצות הברית.

הוא קיחה כי הגיע למנוחה ולנחלה. גם אשתו, פניה, חשבה כמותו. היא החלה מפצירה בו להחליף את שיכונם בן החדר וחצי, בדירת שלושה חדרים מרחחח יותר. שמחה כמעט והסכים. "אשאל את מנהל

משחרת בז'ינסקי
הכל, חוץ מהטרויס

העבודה שלי אם אקבל קביעות בעבודה. אם הוא יאשר, נוכל לעבור לדירה החדשה. על מה שאירע לאחר מכן, סיפרה פניה בז'ינסקי לכתב העולם הזה: "לאחר מספר ימים קרא מרדכי את בעלי לפנינה בבית החרושת, סיפר לו כי לאשתו יש אגרסול מבדולח, שאל אותה אם הוא יכול לסייע לו להשלים את המערכת, להשיג עבורו מאפרת בדולח דומה. שמחה הבטיח להשיג לו את מבוקשו. היתה לנו בבית מאפרה כזו. למחרת בבוקר הביא לו שמחה את המאפרה. אחרי חודשיים פנה מנהל העבודה לבעלי בבקשה אחרת: "אולי תוכל להשיג עבורי נקניק פולני?". שאלו שמחה קנה קילוגרם נקניק, בשבע לירות, הביא אותו למנהל. הקביעות היתה מובטחת.

פטורי חרסינה. "ביום הבחירות להס' תדרות באו חברים מהקבוץ לדירה שלנו. ביניהם היה גם מנהל העבודה. ראיתי כי הוא מסתכל במערכת הכלים שלנו לקפה, חרסינה אמיתית משלויה. כעבור מספר ימים שוחח המנהל, חבר הקיבוץ, עם בעלי שיבח בפניו את מערכת הכלים היפה שלנו. הייתי רוצה גם אני מערכת כזו, הודה בפני בעלי בעלי היה מוכן לתת לו את הכלים במתנה. אז, דבר, ניחם אותי, אקבל את הקביעות ונוכל לרכוש כלים דומים. הפעם לא הסכמתי. לכל דבר יש גבול, התפרצתי, ככה זה לא ייגמר לעולם."

האשה, שכלי חרסינה היו יקרים לה מאד, זכרה כי גם בפולין נזהרו מקבלי השוחד לא להגיש מעולם את הסאה. היא סרבה למלא את הבקשה השלישית. מנהל העבודה לא אמר דבר, אך שלושה ימים לפני תאריך הקביעות, פוטר שמחה בז'ינסקי מעבודתו. הסיבה: עישון בשעת עבודה.

פניה לא חיכתה. היא לקחה עימה את בעלה ומיהרה עימו לדירתו של מנהל העבודה. שמחה ביקש בנימוס את המאפרה, אולם האשה

ארגונים

מציע ומגשים

על שולחן עבודתו של אליהו ברגר, מהני' דס בשורות המדינה, היה מונח מכתב אישי מאת אחד יצחק גדיש. שולח המכתב הודיע בגאחה לברגר, כי הודות למאמציה של סיעת אות' בהסתדרות המהנדסים, שובץ ברגר בדרגה גבוהה הרבה יותר מזו שנקבעה לו עד כה. "גדיש" סיעת אות' בהסתדרות המ' הנדסים ימשיכו בפעלם למען ציבור המהנ' דסים, נאמנים לרכם ולדברם."

לברגר, אב לשני ילדים, היה ברור כי מי שדאג לעלייתו בדרגה, ראוי שיקבל את קולו בבוא יום הבחירות.

אך הגה, כעבור פחות מחודש, הונח על שולחנו של ברגר חזר, שרמה בצורתו החיצונית למכתב הקודם. הודיע מוכיר הסתדרות המהנדסים לברגר: "נוכח פנייה של סיעת אות' בחוזר אישי בחתימת החבר י. גדיש, מגנה המועצה ומוקיעה משלוח חוזר סיעתי זה, כמעשה פסול מבחינה מוס' רית וציבורית. המועצה רואה כמעשה זה משום גניבת-דעת, כאשר סיעת אות' משייכת לעצמה את הישגי מוסדות הסתדרות המהנ' דסים, בהם הגה מהנה מעוט. המועצה רואה כמעשה מעילה בתפקידו של י. גדיש."

מה שהעלה את חמתו של מוכיר הסתד' רות המהנדסים, היתה העובדה כי בישיבת המרכז האחרונה נתקבלה החלטה, שלא לפר' סם לפי שעה פרטי תשבוצם מחדש של מהנ' דסי המדינה. מגיש ההצעה: החבר י. גדיש.

דרכי אדם

שוחד במאפרה

מאז ימי נעוריהם ליחה את שמחה בז'ינ' נסקי ואשתו פניה, המושג שוחד. הם ראו

• סיעת ספא"י (א') ואחדות-העבודה (ת').

אנגלית • צרפתית

לומדים בשיטה קלה בבית-הספר "קדימה" תל-אביב, בן-יהודה 74.

אנו פותחים: (1) קורסים ואולפנים למבוגרים מכל דרגות הידיעות. (2) אולפניות קיץ לתלמידי בתי-ספר לחודשי החופש לביסוס הידיעות ועזרה לבחינות. (3) הכנה באנגלית לבחינות בגרות.

פרטים והרשמה: מ"ע 9 עד 12 לפני הצהריים; 3 עד 9 בערב.

רומא
וינה
פריס

הן רק שלוש מעשרים בירות עולם, אליהן שולח מדי שבוע העיר לשם הזה, שבועון הח' דשות הישראלי, דו"ח מן המולדת לתושב הי' ישראלי הנמצא בניכר.

זוג מורים מקבל ילדים בגיל 4-10 לטיפול מלא לימי החופש בביתם אשר בכפר-סבא.

על המעוניינים לפנות בכתב לפרסום "דחף", ת.ד. 1334, תל-אביב, למספר 3940.

תה
תסס
תקבל פרס